

[Dohrmann.]

forebyggende, om hr. Burgdorf ikke vil komme herop og ligesom påvise forskellen mellem virkningen af en øl, der er købt på en restauration, og én, der er købt i en butik.

Burgdorf (KF):

Jeg må sige, at jeg forstår ikke rigtig spørgsmålet. Om det er hr. Dohrmanns skyld eller det er min, ved jeg ikke. Jeg sagde bare, at når øl bliver dyrere, slap pengene hurtigere op, og det må hr. Dohrmann vist også kunne konkludere.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

For at der ingen misforståelser skal være, er det jo, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, sådan, at vi betragter denne afgift som et spørgsmål om at forbedre landsrådets økonomi. Den måde, man fra nogen side har argumenteret på, at spiritusspørgsmålet eller problemet i Grønland i vid udstrækning er et samfundsspørgsmål, er jeg også meget enig i, men når vi diskuterer, hvorledes folk reagerer i forhold til afgifter, så vil jeg mene, at der ud fra den erfaring, jeg har specielt på dette område, er nogle usynlige grænser, og når man når disse usynlige grænser, så overvejer befolkningen nu engang deres forbrug. Det er et spørgsmål, i hvilken udstrækning man griber ind i forbruget hos det enkelte menneske. Jeg mener, at der er god grund til at tro på, at med en afgift på restaurationsomsætningen af øl vil der ske en forskydelse over imod detailsalget. Det kan man græde over eller råbe hurra for, hvor man nu er engageret, men jeg tror ikke, at det går upåvirket hen over forbruget i Grønland, at man indfører afgifter af denne størrelse på ølomsætningen i restauranter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poul Dam):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 28. oktober blev nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om søtransport af gods til Grønland.

(Lovforslag nr. L 101. Fremsat 5/11 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Søren B. Jørgensen (S):

Det er altid rart at få at vide, at en lov, vi har vedtaget her i folketinget for år tilbage, har virket fuldt tilfredsstillende, og at de, der har administreret den, ikke har fundet anledning til at søge foretaget ændringer i loven.

Jeg kan tilsige ministeren vores fulde støtte til dette lovforslag, og kan det ske uden udvalgsbehandling, skal det ikke møde modstand fra socialdemokratiets side.

Holger Hansen (V):

Venstre var ved gennemførelsen af denne lovgivning imod de principper, der her blev anlagt. I denne omgang er det jo alene spørgsmålet om revisionsbestemmelsen, og det vil venstre ikke sætte sig imod, idet vi mener, at hele dette spørgsmål sammen med andre spørgsmål angående KGHs placering i hele det grønlandske erhvervsbillede i disse år, eller skal vi måske hellere og mere præcist sige disse måneder, skal op til vurdering. Vi anser det for givet, at vi i forbindelse med hjemmestyredrøftelserne og det, der skal følge disse drøftelser, bliver nødt til at tage disse problemer op til vurdering, herunder også dem der er omfattet af dette lovforslag, og derfor skal vi ikke modsætte os denne lille ændring i loven. Den kan hverken gøre fra eller til.

Dohrmann (FP):

Det er sjældent, man føler grund til at takke ministeren for Grønland. Det føler jeg heller ingen trang til nu. Tværtimod mener vi, at der er mange grunde til, at lov nr. 324 om monopol af besejling af Grønland bliver taget op til revision. Jeg forstår simpelt hen ikke, at Grønlandsministeren stille og roligt vil se på, at grønlandere skal betale det dobbelte i fragt af det, som ville være tilfældet, hvis private i fri konkurrence fik tilladelse til at besejle Grønland.

Nu hørte vi venstres ordfører, og jeg har med interesse læst de udtalelser, både venstre og konservative kom med, da loven blev vedta-

[Dohrmann.]

get i 1973, var det vist. Og det glæder mig da, at i hvert fald venstre mener, at man senest i forbindelse med overgangen til hjemmestyre skal have hele det spørgsmål taget op igen. Det mener vi også at man allerseneset på det tidspunkt både bør og skal gøre.

Men jeg har da et enkelt spørgsmål, når vi nu behandler KGH, og det gælder de ansatte her i København. Jeg forstår det sådan, at da Den kgl. grønlandske Handel flyttede til Ålborg, da var der et temmelig stort antal ansatte, som ikke var særlig interesserede i at flytte. Hvad bestiller de mennesker ærlig talt i dag? Hvor mange er der af dem, og skal de fortsat være ansat under KGH, eller hvad skal der ske med dem?

Fjerde næstformand (Poul Dam):

Det sidste spørgsmål vedrørte vist ikke lovforslaget.

Gunner Baunsgaard (RV):

Ethvert lovforslag kan jo tages op til forhandling, såfremt der er ønske om eller behov for det, og derfor kan vi tiltræde, at denne revisionsparagraf fjernes. Vi har ikke noget imod, at der ikke skal være udvalgsbehandling.

Thue Christiansen (SF):

Som bekendt er Grønland et stort land med lange kyststrækninger, og dermed er det ret bekosteligt, når talen er om transport af gods langs kysten, især når det drejer sig om transport af gods fra Danmark til Grønland. Fra Kap Farvel til Thule er der ca. 1.700 km, og hvis den strækning skal besejles, er der selvfølgelig forskel på udgifterne til transport, således at forstå, at det er betydelig dyrere at transportere varer fra Danmark til Thule, end det er at transportere varer til de sydgrønlandske byer.

Heldigvis har vi den ordning, at der er ensartede fragtrater over hele Grønland, således at folk i Thule ikke behøver at betale mere for varerne end folk i Nanortalik i Sydgrønland. Det er en ordning, vi er tilfredse med, og derfor forstår jeg godt, at landsrådet har ønsket bevarelsen af ordningen og således vil have revisionsbestemmelsen ophævet.

Besejling af Grønland på liberal basis vil efter min mening ødelægge de foran nævnte fordele hos folk, der bor højt oppe i Grønland,

hvorfor vi fra Grønland anbefaler det foreliggende lovforslag.

Burgdorf (KF):

Jeg vil ikke sådan umiddelbart fraskrive mig udvalgsbehandling, for der er nogle spørgsmål, vi gerne vil have drøftet i forbindelse med dette her. Det er en revisionsophævelse, og man siger, det går godt. Det gør det måske også, men jeg er vidende om, at vi ikke var så særlig begejstret for den lov, da den blev vedtaget, og det er i hvert fald rigtigt, at vi gerne vil have lov til at se på enkelte dele i den.

Svend Erik Sørensen (KrF):

Kristeligt folkeparti har ikke noget imod, at den pågældende paragraf fjernes, men vi vil da gerne have lov at kigge lidt på forslaget i udvalget.

Steen Folke (VS):

Her kan VS være med.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil også gerne her takke de ordførere, der har givet tilslutning. Det var vist jævnt væk de fleste. Kun det konservative folkeparti tog sådan et egentligt forbehold, men lad os drøfte de ting i udvalget. Jeg er vældig enig med hr. Holger Hansen i, at der er spørgsmål præcis i disse måneder omkring KGH, der er til vurdering i et særligt udvalg, og det er en udvikling, vi må afvente.

Hermed har jeg i og for sig også delvis svaret hr. Dohrmann. Hr. Dohrmann kom med den venlige udtalelse her fra talerstolen for et øjeblik siden, at det var sjældent, man havde noget at takke Grønlandsministeren for. Det havde han heller ikke i dag. Til beroligelse for hr. Dohrmann kan jeg sige, at hvis det havde været tilfældet, at hr. Dohrmann havde fundet anledning til at takke mig for noget, så ville jeg omgående havde spurgt mig selv: hvad har du nu egentlig gjort forkert?

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poul Dam):

Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 28.

[Fjerde næstformand.]

oktober blev nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov for Grønland om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt.

(Lovforslag nr. L 103. Fremsat 9/11 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Søren B. Jørgensen (S):

Det foreliggende lovforslag om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt mener jeg skal ses i sammenhæng med det af statsministeren den 9. november fremsatte lovforslag om en udvidelse af Danmarks Riges fiskeriterritorium. Konsekvensen af statsministerens fremsatte lovforslag ville være for Grønlands vedkommende, at det i hovedsagen kun er personer, der er bosat i Grønland, der vil få adgang til at fiske på det foreslåede udvidede fiskeriterritorium. Det ville, så længe grønlandske fiskere ikke har kapacitet til at fiske samtlige tilladelige fangstmængder på det udvidede territorium, ikke være foreneligt med den retsopfattelse, som kom til udtryk under drøftelserne på FNs tredje havrets-konference.

De ændringer, der nu foreslås i denne lov om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt, tager sigte på at skabe hjemmel for, at de aftaler, som fremover må forventes at blive truffet om dansk, færøsk og udenlandsk fiskeri på det udvidede grønlandske territorium, kan opfyldes. Efter min opfattelse rejser forslaget nogle problemer, som jeg mener, vi bør drøfte i udvalget. Jeg vil allerede nu gerne tilkendegive, at jeg anser fiskeriinspektionen som et af de væsentligste.

Med disse bemærkninger kan jeg også til dette lovforslag tilsige ministeren vores velvillige medvirken.

Holger Hansen (V):

Det vil venstre også gøre. Dette lovforslag hænger jo sammen med lovforslaget fra statsministeren om udvidelse af Danmarks Riges fiskeriterritorium. Vi har stillet os velvilligt over for dette forslag, og det gør vi også over for dette her.

Men hr. Søren B. Jørgensen har ret i, at vi i udvalget må stille nogle spørgsmål, for når

man sådan sætter sig hen i fredelighed og læser denne lovtæst, så er det ikke lysende klart, hvad disse ændringer i virkeligheden fører med sig. Jeg giver hr. Søren B. Jørgensen ret i, at man kan læse sig til det, men det er ved meget tæt læsning. Derfor tror jeg nok, at vi har behov for at se, om nu Grønlandsministeren har fået formuleret teksten på en sådan måde, at vi tager de rigtige og rimelige hensyn til de danske og de færøske fiskere. Det tror jeg at han har, men vi vil gerne have lejlighed til at kigge lidt nøjere på det i udvalget.

Jeg har forstået, at vi gerne skulle gennemføre dette og, skal vi sige hovedforslaget, så hurtigt som muligt, og det er jeg også rede til. Jeg vil dog mene, at vi på grund af dette lovforslags særlige Grønlandsside i forhold til lovforslaget om udvidelse af Danmarks Riges fiskeriterritorium bør få dette i det særlige Grønlandsudvalg af en eller anden dato, som jeg ikke husker, men alle, og i hvert fald formanden, ved, hvad jeg hentyder til. Det betyder måske ikke, at vi ikke på en eller anden måde skal koordinere udvalgsarbejdet med arbejdet i det udvalg, der i øjeblikket arbejder omkring den just omtalte, hvad skal vi sige, hovedlov, men det kan vi nok hitte ud af udvalgene imellem.

Der er altså grund til at vi gør et stykke arbejde med dette lovforslag. Det er vi rede til. Jeg kan ikke tilbageholde den bemærkning, at ved det lovforslag, vi har forladt, det forrige, der var under behandling, har ministeren jo opfyldt den forpligtelse, han har over for folkettingen, og så kan vi se, om vi kan få tid til at behandle det. Jeg tænker, ministeren er ligeglad, dette her er noget andet, her skal vi virkelig have gjort nogle ting færdige og have gjort det grundigt.

Erlendsson (FP):

Jeg vil straks sige, at jeg mener, at dette forslag skal henvises til det specielle ad hoc-udvalg, som beskæftiger sig med fiskeriterritorieudvidelserne.

Jeg må sige, at jeg er ikke ganske tilfreds med den måde, hvorpå dette lovforslag er lagt frem for folkettingen.

For det første må det forekomme ejendommeligt, at det ikke behandles samtidig med lovforslag nr. 102, som det dog knytter sig ganske nært til, ikke blot hvad nummereringen angår, men i meget høj grad også med hensyn til indholdet.